

szavakat, valahol, semmiképpen nem mondatokat, de érvei vannak hozzá, melyeket összefüggő és meggyőző mondatokban mond el. Aki a kísérlet kor-értő és kor-értelmező jogát valaha is valahol bevonja, az sajnos nem komoly vitapartner. A megoldás variánsainak, bármelyiknek kizárása nem megoldás. És különben is NB: a kommunikáció nem a közérthetőség elemi vágya, hanem a fontos közlekedése, a lényegesé — amin egyébként az egész áll, alapszik „már az ógörögök óta“. Hadirend. A mindenkori hadirend. Az értelem hadirendje, melyre eleget világítottak már a máglyák és krematóriumok. Ahogy telni fognak az évek, ha vagyok még, Erazmus maradok, Szilágyi Domokossal, a fiatalal, a vén Erazmus azzal együtt, hogy utána milyen a világunk, a költészetünk; néha annak eufóriája kap el, hogy mégis, igenis mindennek van értelme, de csak ama személytelen nagy elméleti megoldásban, melynek alárendelt a sok sors; máskor meg annak hite, hogy ama Nagy Megoldás azért van, azért lehet és lesz, hogy aztán a sok-sok sors boldog lehessen az egyszeri életben. Nem akarok még költői igazságot sem állni. Gyermeteg leszek és egyszerű, nyugodtabb és szelídebb annál, amilyen az indulást megelőző legöntudatlanabb pillanatban lehettem, lehattunk, s kezem ha kinyúl, ha kapaszkodik, könyvbe, könyvek sorába kapaszkodik, melyekben írva van, írva marad az Ó Reménytelen Alapvetője is, amíg valaki is életre ébred, nyelvet, anyanyelvet tanul meg, és emberszabásúan áll ott a csillagok alatt, melyek dolga nemcsak az úrfizikára tartozik soha, hanem a költészetre is.

BALLA ZSÓFIA

FORMÁVAL DICSÉRD AZ URAT

Mert halottak napján a temetőben
 millió tűhegynyi láng ég; szemben
 a város fényei az élők emlékezetére
 gyűjtva

Hol a Szent Anna-vulkán alatti ország
 útjai a Föld közepébe visznek,
 látod, a szőlővenyige, az elföldelt
 rózsátó boldog tetszhalálban
 feszít lent; ugyanaz a földszorítás,
 érzed?

Te most mint ködrefeketült
 fenyő, régi pecsétnyomó, kifaragva —
 s az Ég szeme jégvizényő
 Olvad a ködhavú magma
 a Föld takarózik az úttal
 az út takarója a járó,
 s ez vág az időn alagutat,
 nyílik s zárul az út köde
 ráforr

Mint lidérc
 kopogtattál az
 ablakunkon

Még Azelőtt

hogy a kékágú fohászzkodó fák alatt
 feküdtél volna; hogy eldobtad magad,
 mint elégett nyársat, verés-mocskolta pálcát.
 Ó, hogy ügettek utánad!
 Utólérték a gyászbeszédék is,
 ökölreccsavart szakáll voltál

keziükön

szétzúzott magányod szenes —

Mikor árnyékod az ablakon

Te fehéren, támaszkodva

Botoddal lassan, vigyázva lépegess

Hiszen Azután eljöttek mind a királyok
Széthulló porcikáidhoz
Fülüket tartották mint tükröt lélegzetedért
Hogy legyen könnyű néked ez a föld

Mint ablaküvegre hulló árnyék
Mint túl élő gyűrött csontkanóc
Mint retinára ráfagyott
Egyetlen pillantás

Elsz visszahozhatatlanul

Hiszen ismered a hatalmas kapukat,
vörösén égő oroszlánszajakat, ahol
vasjéggel merül le a kard, szabdalván;

S lány nyelves dombokon, fehér erdőson
szalad át ez a szekerce; utat vág mint
hadserg az ég felé tárt nyakban, gerinc-
fokokban, míg a szemplanéta égve
moccanatlan, égre mered kérőn;

És a Kéz a Vassal mélyre ér, szavakkal
mintha föl nem vethetőn; és a test,
mely önként vállal gyilkos önkényt,
megalázott perc-tetőn áll, s benne
kifelve himnuszhalál-penge.
Vajon hol bukkan elő? Szájból
még a kardvas följön-e hatalmas,
megfeszített csönd után?
Tudja-e, ki néző, hogy mit érő
a mutatvány, csak nem a kardnak szurkol?
Aki néz: kinyújtott tenyér cirkuszért
s hogy kenyér... — Holnap kardot nyel talán
O is; itt mindenki mester
megnyílt néma testtel markolatig önkezén;
cigányzsidónéger mind, mutatványos tróger,
verdeső rongypille kardra fűzve,
nem megy át más a fején.

Mert most bizony hatalmas
Fekete lepkék szállnak
Ki-be szememből s mögöttem
Színes Arnyék jár a falon!

Csattog a szó fölöttem, hallom:
„Fordulj el, vigyázz! Megéget!
Szeméből kicsap
Fekete lepkelánggal az indulat!”

Szisz csendben úszik
Néma tutajon

S láttam magam átmenni benned
(Ó, de szégyentelenek az élők!)
Dalojjon, ki nem halálraitét!

Neked a fájdalom nem árt
Bezárultál saját-idődbe
Ki sír az élőért?

Lebeg
Még elpusztítható
Testébe visszalökve.

Te ismered a LEBEGÉST:
rügásmagasan feküdni
(a mutatványos bódében — tudod)
egyszerű metafizika
De mondhatnám a kardnyelöket is

Novemberi nap homályos
Köszénfüst sava nyúlkál a sárban
Halálhír Felnöttek fegyelmezett csoportja

PIROS ESŐ ZÖLD SZÉLLEL
FEKETE KENDŐ
VICSORGÓ NYÁRFAERDŐ
REDVES FOG-ODÚ
REPEDTSARKÚ ÉGIHÁBORÚ

SZÖCS GÉZA

kellékek (felsorolás)

1.

először is egy kert a kányafőn
(aköriül a körülbelül ott bár nem pontosan azon a helyen
ahol 2088-ban (a költő) 150-ik születésnapján
leleplezik a költő szobrát a SZD téren a kor
(képzőművészeti stb.) stílusának megfelelően már
(egyenesen fej nélkül) eleve fej nélkül (ami) (ez)
a közvélemény egy részének (megbotr) elégedetlenségére
a közvélemény jelentős részének helyeslése mellett

2.

továbbá az a sokfajta fű továbbá
a kígyószisz közöttük (pontosabban)
kígyóSZisz meg nem határozható KÍGYÓ-SZISZ

és a beszélgetés mely megtudhatatlan kihallgathatatlan
(— hát ez meg micsoda? most már kígyókkal beszélgetsz?
éxupéry: a kis herceg)

de a pilótasapka sehol! és sehol a szemüveg!
és szó sincs sétabotról (ohne sétabot) hanem

3.

hanem a fecskendőben ott guggol sunyin
— térde a fullánkon — az inzulin

FÖDETLEN SÉTABOTTALAN
ANGYAL-FEJEN HAMU
HOLNAP S TEGNAP S MA U-
TOLÉRHETETLENÜL
TÁVOL S ITT S OTT S FELÜL
ELŐTTED MINDIG SZISZ REPÜL
MÖGÖTTED FOLYTON SZISZ REPÜL

SÍR, TAVASSZAL

Szilágyi Domokos, sírodon mindenféle fehér virág nyílik!

Szilágyi Domokos, ha hallanád ezt a zümmögést, ha hallanád! Tele méhekkal ez a hely itt, közel a szilvafákhoz. Te Szilágyi, tudod-e, hogy Weöres Sándor lefele jövet a Bethlen-kripta felől megbotlott azon a helyen! Jött lefele, szeptemberben, mint egy sétáló, törekeny boszorkány a napsütésben és arról beszélt, hogy ő az utolsó Weöres. Erről beszélt és megbotlott! Kevés híján letérdelt ott, kis híján térdre ereszkedett ott, ahol másfél hónap múlva Nagy László támaszkodott tiedhez oly hasonló botjára, s bámult gyanakvóan összehúzott szemmel a gödörbe, amely fölött most fehérség és parányi szárnyak erőfeszítése.

ÁRVA JÁTEKAIM, SZILÁGYI DOMOKOSRA EMLÉKEZVE

Hej, Ritterem s La Manchám,
egy folyóhossznyi csendben
s egy hegygerincnyi szélben
hallgass meg, te bolondos
mértékek bús, kolontos
istene ezen csontos
de velőtlen világnak,
melyből most már kiszáradt
egy utolsócska sóhaj;
s az egészséges szusszal
bíró s a méreteknek
törvényein eretnek
tettel módoló bíró —
személyek fiktívekké
élesednek s a teste
marad köz-út, középút.
S az agyé: tudás-görbe.
Így állj. És nézz tükörbe.

A sárló sárga selymek
fényében bomló elme
mit is kezdhet a hittél:
kövel módolja, fel-fel
dobálja, és egy ritter
dalocskát dúdol, s testét
csontnak aszalja, s földre
hajítja: im, esendő,
mi én levék, így kongó
foszfát-kálcium konccá
— mint a hit udvaroncá —
előléptem.

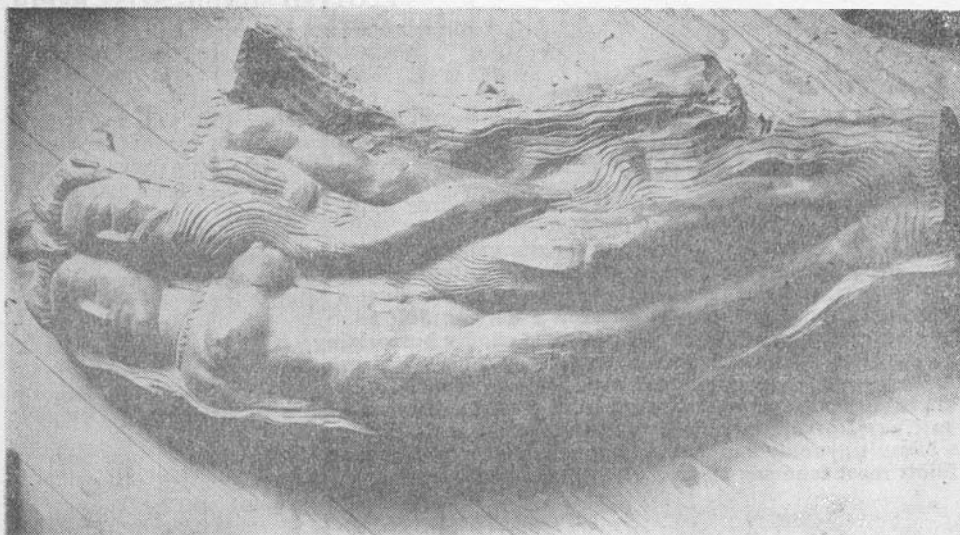
Az emberhez türelmes
tűzlő és veszedelmes
hit kell, mert:

kő kövé kövül —
de vas vassá verődik
fúvatva vergelődik.
Így szerves veszedelme
lesz világnak az elme,
mert feszíti és bontja,
kutat, kétellyel rontja.

Alkonyok, véres vérték
fényében bomló elme,
örzője s örítettje
a ritter-dallamoknak,
ki előtt fellobogtak
a pelyhes születések
és pikkelyes halálok
határán feltörekvő
és áthatolhatatlan
és égő csipkebokrok —

Igaz, mi majd a kőből
mint szikla zuhan vissza.

alkonyul föld
satnyul gödör
borosta kiüt
s álmában
fordul a rosta
erre-arra
erre-arra
árnyék
csordul a fairól
erre-arra
erre
a fejre a karra
a barn
merevség

Szervátiusz Jenő: Súlytalanság